

ఆదిత్య వృదయం
(అగస్త్య మహామనీ కృతం)

తథోయుద్ధ పరిశ్రాంతం సమరే చింతయాస్థితం
రావణం చాగ్రతోద్భ్రష్టో యుద్ధాయ సముపస్థితం
దైవతైశ్చ సమాగమ్య ద్రష్టు మభ్యాగతోరణం
ఉపాగమ్యాబ్రవీద్రామమగస్త్యో భగవాన్ ఋషిః

భావము: యుద్ధక్షేత్రములో రావణుని యొక్క మాయాతంత్రమునకు చేష్టలుడిగి దిగులుగా నున్నశ్రీ రామచంద్రుని చూసి, కదన రంగమున రాముని ప్రజ్ఞను దేవతలతో కూడి వీక్షించుటకు వచ్చిన భగవాన్ అగస్త్య మహాముని రాముని వద్దకు వచ్చి ఇట్లు పఠికెను.

రామరామమహాహో శృణు గుహ్యం సనాతనం
యేన సర్వానరీన్ వత్స సమరే పిజయిష్యసి

భావము: గొప్ప పరాక్రమము కలిగిన ఓ రామా! నీకు సనాతనమైన పరమ రహస్యమును ఒకటి చెప్పెదను. దేనివలననైతే యుద్ధం నందు పిజయము వరిస్తున్నదో అట్టి దానిని చెప్పెదను ఆలకింపుము.

ఆదిత్యహృదయం పుణ్యం సర్వ శత్రుపినాశనం
జయావహం జపేనీత్యం అక్షయ్యం పరమం శివం

భావము: అదియే పరమ పవిత్రమైన, అమర్త్యమైన, ఆదిత్య హృదయం. దానివలన సర్వ శత్రుపినాశనము కలుగును. నీత్యము జపించిన ఎడల సర్వజయములు చేకూరును.

సర్వమంగళ మాంగళ్యం సర్వపాపప్రణాశనం
చింతాశోకప్రశమనం ఆయుర్వర్ధన ముత్తమం

భావము: అది సర్వ మంగళములు చేకూర్చును. సర్వ పాపములను హరించుచేయును. అన్ని చింతలను, బాధలను తీర్చి ఆయుర్వృద్ధి కలిగించును.

ర శ్మిమంతం స ముద్యంతం దే వాసుర న మస్కృతం
పూజయస్వ పి వస్వంతం భాస్కరం భువనేశ్వరం

భావ ము: కి రణ ములచే అలంకృతుడైన, దిగంతా ము నందు కనిపించుచున్న, ముల్లోక ములను పాలించుచున్న, దేవాసురులచే పూజింపబడుచున్న, ఈ జగత్తుకు పెలుగును ప్రసాదించునటువంటి శ్రీ సూర్య భగవానునికి నమస్కరింపుము.

సర్వదేవాత్మకో హ్యేష తేజస్వీ రశ్మిభావనః
ఏష దేవాసుర గణ ముల్లోకాన్ పాతి గభస్తిభిః

భావ ము: ఆయన సర్వ దేవతా స్వరూప ము. ఆయన మహిమలు అద్వితీయము. తన కిరణ ములచే దేవ దైత్యగణ ములను మరియు వారి లోక ములను సృష్టించి నీలుపుచున్నాడు .

ఏష బ్రహ్మచ పిష్టుశ్చశివః స్కందః ప్రజాపతిః
మహేంద్రోధనధః కాలో యమః సోమో హ్యపం పతిః.

భావ ము: వాస్తవ మునకు అతడే బ్రహ్మ, పిష్టు, శివ స్వరూప ము. దేవాధిపతి ఇంద్రుడు, కుబేరుడు, కాలుడు, యముడు, సోముడు, వరుణుడు మొదలైన వారు అతని స్వరూప ములే.

పితరోపిశ్వః సాధ్యాహ్యశ్వినౌ మారుతో మనుః
వాయుర్వాసిః ప్రజాప్రాణ ఋతుకర్తా ప్రభాకరః

భావ ము: పితరులు, వసువులు, సాధ్యులు, అశ్వినులు, మరుత్తులు, మనువు, వాయువు, అగ్ని ఆయన రూప ములే. ఆయన అందరి కి ప్రాణ ప్రదాత, ఋతుకర్త.

ఆదిత్యః సవితా సూర్యః ఖగః పూషా గభస్తిమాన్
సువర్ణ సదృశో భానుర్హిరణ్యరేతాదివాకరః

భావ ము: ఆయనే అదతి తనయుడు, సవితరుడు, సూర్యుడు, ఖగుడు, పూషుడు, కిరణ ములు కలిగిన వాడు, బంగారు మేని చావుతో వర్ణిల్లువాడు అయిన సూర్య భగవానుడు. ఆయన శక్తి పిశ్వమును సృష్టించు చున్నది. ఆయన దివాకరుడు.

హరిదశ్య : సహస్రార్చి : సప్తసప్తిర్మరీచి మాన్
తీ మిరోన్మధనః శంభుస్త్వస్త్వ మార్తాండ అంశు మాన్

భావము: ఆయన సప్తాశ్వారుడుడు. తెక్కింప వీలుకాని కిరణములు కల్గిన వాడు.
అంధకారమును ప్రారద్రోలువాడు. ఆయనే ఆనందమునకు మూలము. ఆయనే మార్తాండుడు. తన
కిరణములచే జీవము పోయివాడు.

హిరణ్యగర్భ : శిశిరస్తపనో భాస్కరోరపిః
అగ్నిగర్భోఽదితేః పుత్రశంఖః శిశిరనాశనః

భావము: ఆయనహిరణ్యగర్భుడు. ఆనందదాయకుడు. సర్వపరిపాలకుడు, దీవాకరుడు,
గురువు. ఆదిత్యుడు, మోహగ్నిని తన ఉదరము నుందు నీలుపుకున్నవాడు, శీతలమును
నాశనము చేయువాడు.

వ్యోమనాథ స్తంభేదీ ఋగ్యజుః సామ పరాగః
ఘనవృష్టి రపాం మిత్రో పింధ్యావీధి ప్లవంగ మా :

భావము: ఆయన స్వర్గములకు అధిపతి. తీమిరాంతకుడు. ఋగ్యజుసామవేదపండితుడు,
మేఘములము పంపువాడు, వరుణిని మిత్రుడు. ఆకాశవీధులలో తిరుగువాడు.

ఆతపీమండలీ మృత్యుః పింగళః సర్వతాపనః
కపిర్వీశ్వో మహతేజః రక్తః సర్వభావోద్భవః

భావము: ఆయన కిరణములచే చుట్టబడినవాడు. ఆయనే మృత్యువు, పింగళవర్ణము కలిగిన
వాడు. సర్వము నాశనము చేయగల్గినవాడు. ఆయన సర్వవ్యాపకుడు, సర్వజీవాత్మకుడు.
అసాధారణ ప్రజ్ఞాపాటవములు కలిగినవాడు. మహతేజస్సుతో రక్తవర్ణముతో వుండువాడు. సర్వ
ప్రాణులకు ఆధారభూతుడు.

నక్షత్ర గ్రహ తారాణామధిపోపిశ్వభావనః
తేజసామపి తేజస్వి ద్వాదశాత్మాన్ నమోఽస్తుతే.

భావము: ఆయన నక్షత్ర, గ్రహాధిపతి. పిశ్వమును నాయకుడు. తేజస్సుకు తేజస్సు. ద్వాదశ
రూపములలో కనిపించు ఓ సూర్యభగవాన్ నీకు నమస్సులు.

న మః పూర్వాయగి రయే పశ్చిమాయాద్రయేన మః
జ్యోతిర్గణానాం పతయే దినాధిపతయే న మః

భావము: పూర్వ మరియు పశ్చిమ గిరులకు నమస్కారములు. జ్యోతిర్గణాధిపతి అయినటువంటి
దీవాకరుని కి నమస్కారము.

జయాయ జయభద్రాయ హర్యశ్వాయ నమోనమః
నమోనమః సహస్రాంశో ఆదిత్యాయ నమోనమః

భావము: జయమును, జయముచే ఆనందమును కలిగించే నీకు, ఓ హర్యాశ్వీ, నమస్కారము. ఓ
అదితి సుత, సహస్రకిరణాధార నీకు ప్రణామములు.

నమ ఉగ్రాయ వీరంగాయ సారంగాయ నమోనమః
నమః పద్మప్రభోదాయ మార్తాండాయ నమోనమః

భావము: ఉగ్రరూపుడవు, వీరుడవు, ఇంద్రియములను జయించినవాడవు అయిన నీకు జయము.
ఓంకార స్వరూపడవు, పద్మములను పికసింపచేయువాడవు, మార్తండుడవు అయిన నీకు
ప్రణామము.

బ్రహ్మేశానాచ్యుతేశాయ సూర్యాదీత్యవర్చసే
భాస్వతే సర్వభక్షాయ రౌద్రాయ వపుషే నమః

భావము: బ్రహ్మశివపిష్టువులకు శక్తినిప్రసదించువాడవు అయిన ఓ ఆదిత్యా నీకు ప్రణామములు. ఓ
సూర్యదేవా, ఓ సర్వభక్షక, రుద్రావతార నీకు నమస్కారములు.

తమోహ్మాయ హిమహ్మాయ శత్రుహ్మాయ పితౄత్మనే
కృతహ్మాయ దేవాయ జ్యోతిషం పతయే నమః

భావము: ఓ తిమిర, శిశిర, శత్రుసంహార, కృతఘ్న నిర్మూలక, జ్యోతిరూపదేవాయ నీకు
ప్రణామములు.

తప్తచామీ క రాభాయ వహ్నయే పిశ్వక ర్మణే
న మోస్తమోఽభిజ్ఞాయ రుచయే లోక సాక్షిణే

భావము:బంగారు మేసి చాయ తో దేదీప్యమానంగా వెలుగొందుతున్న ఓ ఆదిత్యా నీకు ప్రణామము.
నీవు అజ్ఞానమును ప్రారద్రోలువాడవు. పిశ్వ నిర్మాతవు. చీకటిని పెకతించి వేయివాడవు.
ఆత్మస్వరూపాడవు. లోకమునకు సాక్షీభూతుడవు.

నాశాయత్యేషా వై భూతం తదేవ సృజతి ప్రభుః
పాదుత్యేష తపత్యేష వర్షత్యేష గభస్తీహన్

భావము:ఆయన మాత్రమే చరాచర జగత్తుకు సృష్టిస్థితి లయ కారకుడు. తన కిరణములతో
వేదిమీసి ప్రసరింపచేసి చల్లటి జల్లులను కురిపింప చేయగలడు.

ఏష సుప్తేషు జాగర్తి భూతేషు పరినిష్ఠితః
ఏష ఏవాగ్ని వోత్రంచ ఫలంచైవాగ్ని వోత్రీణాం

భావము:సృష్టించిన జీవరాసి నిద్రపోవు సమయములోనూ, వాటి యందు ఆయన మేల్కొనేవుండును.
అతడే యాగము, యాగాధారము మరియు యాగ ఫలము.

వేదశ్చ క్రతవైశ్చవక్రతూనాం ఫలమేవచ
యాసి కృత్యానిలోకేషు సర్వేషాం పిః ప్రభుః

భావము:దైవము అతడే, యాగము అతడే, యాగ ఫలమునూ అతడే అయి ఉండెను. మరలా అతనే ఈ
చర జగత్తు యొక్క క్రియలను నియంత్రించువాడు.

ఫలశ్రుతి

ఏనా మాపత్సు కృచ్చ్రేషు కాంతారే షు భయేషు చ
కీర్తయన్ పురుషః కశ్చిన్నావసీదతీ రాఘవః

భావము: ఓ రఘరామా, దైన్యములోగాని, బాధలలోగాని, కష్టములలోగాని ఆదిత్యుని ప్రార్థించిన వారికి దుఃఖములు కలుగనేరవు.

పూజయ్యైన మేకాగ్రో దేవదేవం జగత్పతిం
ఏతత్ త్రిగుణితం జపత్వాయుద్ధేషు విజయిష్యసి.

భావము: కావున ఓ రామా దేవతలచే సముపస్థితుడైన, విశ్వపతి అయిన శ్రీ సూర్య భగవవానుని ఏకాగ్రచిత్తముతో ధ్యానింపుము. ఈ రీతిగా మూడుపర్యాయములు జపించిన ఎడల నీవు యుద్ధము నందు విజయుడవగును.

అస్మిత్ క్షణే మహాబాహో రావణం త్వం విధిష్యసి
ఏవ ముక్త్వా తథాగస్తో జగామ చ యథాగతం

భావము: ఓ రామా నీవు రావణుని ఈక్షణముననే జయించెదవు గాక అని దీపించి బ్రహ్మర్షి అగస్త్యుడు వచ్చిన మార్గముననే వెడలెను.

ఏతశ్చరుత్వా మహాబేజ నష్టాశోకోభవత్తదా
ధారయా మాససుప్రీతో రాఘవః ప్రయతాత్మవాన్

భావము: మహాబల సంపన్నుడు, దృఢచిత్తుడయిన శ్రీరామచంద్రుని దుఃఖము, అగస్త్యుని జ్ఞానభోధచే పటాపంచలై నది. ఆలోచన వికసించినది. మనోజ్ఞానము కలిగినది.

ఆదిత్యం ప్రేక్షయ జపత్వాతు పరం హర్షమావాత్సవాన్
త్రీరాచమ్య సుచిర్భాత్వ ధనురాదాయ వీర్యవాన్

భావము: మూడు పర్యాయములు ఆచమనము చేసి, శుభ్రపడి ఆదిత్యుని మీద మనసు లగ్నం చేసి ప్రార్థించి శ్రీ రాముడు గొప్ప బలమును పొందెను.

రావణం ప్రేక్షాయ వృష్టాత్మా యూద్ధాయస ముపాగ మత్
సర్వయత్నైన మహతో వధే తస్య ధృతోభవత్.

భావము: తన ధనుర్భాణములు చేతబట్టి రావణుని మీదదృష్టి నిలిపి విజయ కాంక్షతో ముందుకు సాగెను. రావణుని చంపదలించి యుద్ధరంగములో యెదురుగు నిలుచుండెను.

అథా రపి రవ దన్నిరీక్షాయ రామః ముదితమానః పరమం ప్రహర్షమానః
నిశీచరపతి సంకాశం విదిత్వా సురగణ మధ్యగతో వాచస్వరేతి.

భావము: రామునిచేత రావణసంహారమును దివ్యదృష్టిచే చూచి, దేవతల మధ్యనున్న ఆదిత్యుడు "రామా త్వరపడుము" అని చెప్పెను.

సర్వం శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు.

సర్వ మంగళాని భవంతు.

గుడిమెళ్ళ వెంకట పూర్ణానంద పవన్ కుమార్.